

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg synes, jeg godt vil have lov til at standse et øjeblik, når hr. Bernhard Baunsgaard taler så meget om det eksperimenterende teater, for vel skal der eksperimenteres, men jeg synes, det er meget vigtigt ikke at ryge ud ad nogle tangenter, som ikke har noget med virkeligheden at gøre. Når hr. Bernhard Baunsgaard lader det eksperimenterende teater være det, som foruroliger og rejser spørgsmål, så er det jo ikke rigtigt. Det kan det være. Det eksperimenterende teater prøver at bryde nogle former op, og jeg kan garantere hr. Bernhard Baunsgaard for, at man meget vel kommer i den situation, at formeksperimentet skygger for det foruroligende og får spørgsmålet til at forsvinde. Jeg synes ikke, det er helt fair over for det, man forkert kalder det etablerede teater, som kan spille langt mere foruroligende teaterstykker og stille langt flere spørgsmål, for det er jo i virkeligheden teksten og leveringen, det drejer sig om, og ikke formen, uanset hvem der så måtte ryste på hovedet. Jeg tror ikke, at man skal forelske sig så kraftigt i udtrykket: »det eksperimenterende«. Det er derfor, jeg er så glad for udtrykket »særlige initiativer«.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg tror, det er godt, vi undgik enhver diskussion med amterne om, hvorvidt de skal bruge flere penge til teatret. Det var nødvendigt, sådan som forslaget forelå, at understrege, at det, vi skulle bruge, var statspenge.

Måtte jeg sige med hensyn til »særlige initiativer«, at det har jeg jo i sin tid foreslået, og jeg har bestemt ikke noget imod, at der i disse særlige initiativer indgår formspørgsmål. Men jeg vil gerne understrege, at man kan have et teater, der eksperimenterer f.eks. med sceneopbygningen, man kan have et teater, der eksperimenterer med mange andre ting, men det eksperimenterende teater, som jeg efterlyser, er først og fremmest det teater, som sætter tidens problemer til debat.

Jeg har tidligere citeret en bog, som er blevet udgivet af den forrige taler, som eksempel på, hvad man kan nå ved at støtte kunsten. Det drejede sig om George Orwells diskussion med sig selv – som han fremstillede i

en roman – om socialisme var forenelig med bevarelsen af den personlige frihed. Han håbede det, men frygtede, at det ikke kunne lade sig gøre.

Jeg har i danske teatre oplevet stykker, der bestemt bevægede publikum. Når man f.eks. så »En folkefjende« opført på Folketeatret, var det en meget bevægende og god forestilling, men jeg oplevede også diskussionen bagefter, hvor folk – nogle folk, ikke alle; der var også nogle, der var vrede over, at denne gode oplevelse pludselig skulle forstyrres – gjorde opmærksom på, at sådan noget fandtes stadig væk i dagens Danmark. Det var ikke meningen for de andre, jeg nævnte. Så er dette teater ikke et eksperimenterende teater, et teater, vi har brug for. Det er ikke nok, at publikum kan læne sig tilbage og sige til sig selv: hvor har vi dog bragt det herlig vidt! Nej, teatret skal gøre os urolige, netop for vores eget Danmark.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Hr. Bernhard Baunsgaards meget voldsomme satsning på statspenge i første omgang betød fremsættelsen af et radikalt forslag, som i udvalget blev beregnet til at koste 7½ mill. kr., og så er vi kommet 2 mill. kr. højere op gennem det, der nu foreligger. Det synes jeg er udmærket. Det er for så vidt kommentar nok til den megen snak om den ende af det.

Til hr. Per Stig Møller vil jeg godt sige, at jeg ikke synes, vi nu skal kaste os ud i en lang debat om det eksperimenterende teaters fordele og ulemper, men jeg synes nok, vi må kunne blive enige om så meget, at det er en grov forenkling at sige, at det eksperimenterende teater eksperimenterer med formen, og så tilføje, at generelt gælder det jo, at det er budskabet og leveringen, der er det vigtige. Enhver diskussion om teater må vel tage udgangspunkt i, at form og indhold umuligt kan adskilles. Jeg synes ikke, det her er stedet, hvor vi giver os til at diskutere frem og tilbage, hvad der så er eksperimenterende, og hvad der ikke er det, men jeg synes, at de generaliseringer, som hr. Per Stig Møller forsøgte at lægge frem som grundlag for debatten, virkelig er at fare ud ad tangenterne og endnu længere ud.